॥ २ ॥ त्रिवर्गविजयाय कामक्रोधलोभानांजयाय ॥३॥४ ॥ धर्मावतारत्वाद्धर्मशास्त्रानुसारिवाक्यंविदुरउवाच बाहुश्रुत्यमिति बाहुश्रुत्यंबह्वध्ययनं तपःस्वधर्माचरणं त्यागोदानं श्रद्धाआस्तिक्यं यज्ञक्रि
यासोमसंस्थादिः क्षमाआकुष्टस्यताडितस्यवानिर्विकारित्वं भावशुद्धिर्निष्कपटत्वं दयादीनेष्वनुजिघृक्षा सत्यंहिंसाशून्ययथार्थवचनं संयमइंद्रियनिग्रहः एतादशआत्मनोधर्मस्यसंपदःऐश्वर्याणि ॥५॥६ ॥

धर्मेचार्थेचकामेचलोभवृत्तिःसमाहिता॥ तेषांगरीयान्कतमोमध्यमःकोलघुश्चकः॥ २॥ कस्मिंश्चात्मानिधातव्यस्त्रिवर्गविजयायवै॥ संदृष्टानैष्ठिकंवाक्यं
यथावद्वक्तुमर्हथ ॥ ३ ॥ ततोर्थगतितत्त्वज्ञःप्रथमंप्रतिभानवान् ॥ जगादविदुरोवाक्यंधर्मशास्त्रमनुस्मरन्॥ ४ ॥ विदुरउवाच बाहुश्रुत्यंतपस्त्यागःश्र
द्धायज्ञक्रियाक्षमा॥ भावशुद्धिर्दयासत्यंसंयमश्चात्मसंपदः॥ ५॥ एतदेवाभिपद्यस्वमातेभूच्चलितंमनः॥ एतन्मूलौहिधर्मार्थावेतदेकपदंहिमे॥ ६ ॥ धर्मेणैव
र्षयस्तीर्णाधर्मेलोकाःप्रतिष्ठिताः॥धर्मेणदेवावर्धुर्धर्मेचार्थःसमाहितः॥७॥धर्मोराजन्गुणःश्रेष्ठोमध्यमोत्यर्थउच्यते॥कामोयवीयानितिचप्रवदंतिमनीषि
णः॥ ८॥ तस्माद्धर्मप्रधानेनभवितव्यंयतात्मना॥ तथाचसर्वभूतेषुवर्तितव्यंयथात्मनि॥ ९ ॥ वैशंपायनउवाच समाप्तवचनेतस्मिन्नर्थशास्त्रविशार
दः॥ पार्थोधर्मार्थतत्त्वज्ञोजगौवाक्यंप्रचोदितः॥ १० ॥ अर्जुनउवाच कर्मभूमिरियंराजन्निहवार्ताप्रशस्यते॥ कृषिर्वाणिज्यगोरक्षंशिल्पानिविविधा
निच॥ ११ ॥ अर्थइत्येवसर्वेषांकर्मणामव्यतिक्रमः॥ नत्यृतेऽर्थेनवर्तेतेधर्मकामाविति श्रुतिः॥ १२॥ विषयैरर्थवान्धर्ममाराधयितुमुत्तमं॥ कामंचचरितुंश
क्तोदुष्प्रापमकृतात्मभिः॥ १३ ॥ अर्थस्यावयवावेतौधर्मकामाविति श्रुतिः॥ अर्थसिद्ध्याविनिर्वृत्तावुभावेतौभविष्यतः १४॥ तद्गतार्थंहिपुरुषंविशिष्टतरयो
नयः॥ ब्रह्माणमिवभूतानिसततंपर्युपासते॥ १५ ॥ जटाजिनधराद्दांताःपंकदिग्धाजितेंद्रियाः॥ मुंडानिस्तंतवश्चापिवसंत्यर्थार्थिनःपृथक्॥ १६ ॥ काषाय
वसनाश्चान्येश्मश्रुलाश्चीनिषेविणः॥ विद्वांसश्चैवशांताश्चमुक्ताःसर्वपरिग्रहैः ॥ १७ ॥ अर्थार्थिनःसंतिकेचिदपरेस्वर्गकांक्षिणः॥ कुलप्रत्यागमाश्चैकेस्वंस्वं
धर्ममनुष्ठिताः ॥ १८॥ आस्तिकानास्तिकाश्चैवनियताःसंयमेपरे ॥ अप्रज्ञानंतमोभूतंप्रज्ञानंतुप्रकाशिता॥ १९ ॥ भृत्यान्भोगैर्द्विषोदंडैर्योयोजयतिसोर्थ
वान्॥ एतन्मतिमतांश्रेष्ठमतंममयथातथं ॥ अनयोस्तुनिबोधत्वंवचनंवाक्यकंठयोः ॥ २० ॥ वैशंपायनउवाच ततोधर्मार्थकुशलौमाद्रीपुत्रावनंतरं
नकुलःसहदेवश्चवाक्यंजगदतुःपरं ॥ २१ ॥ नकुलसहदेवावूचतुः आसीनश्चशयानश्चविचरन्नपिवास्थितः॥ अर्थयोगंदृढंकुर्याद्योगैरुच्चावचैरपि॥ २२॥

॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ एवंधर्मश्रेष्ठ्येविदुरेणप्रतिपादितेऽर्थश्रेष्ठ्यमर्जुनआह कर्मभूमिरिति ॥ ११ ॥ अव्यतिक्रमःमर्यादा ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ निस्तंतवःनैष्ठिकब्रह्मचारिणः ॥ १६ ॥
॥ १७ ॥ १८ प्रज्ञानमर्थश्रैष्ठ्यविषयं ॥ १९ ॥ अनयोर्नकुलसहदेवयोः ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥

Digitized by Google